

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 27.02.2026 r.

Global Entrepreneurship Monitor: nowe firmy to nie wszystko – liczy się trwałość

Poziom aktywności przedsiębiorczej na świecie pozostaje wysoki, jednak głównym wyzwaniem nie jest już samo tworzenie nowych firm, lecz ich przetrwanie i rozwój. A jak wygląda zakładanie firm w Polsce? Opublikowany właśnie najnowszy Raport Global Entrepreneurship Monitor (GEM) „From Uncertainty To Opportunity” przygląda się nie tylko liczbie powstających firm, ale też ich trwałości i gotowości do wykorzystania nowoczesnych technologii. Badanie GEM realizuje w Polsce Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości wraz z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach.

Wiele nowych firm, ale nie w Polsce

– Najnowszy raport Global Entrepreneurship Monitor „From Uncertainty To Opportunity” pokazuje wyraźnie, że wyzwaniem nie jest już tylko mała liczba powstających firm, ale ich trwałość oraz gotowość do wykorzystania nowoczesnych technologii. Badania ujawniają narastanie dwóch luk: pogłębiającej się „luki przetrwania”, w której zbyt mało startupów przekształca się w dojrzałe firmy oraz rosnącej „luki gotowości na AI”. Dlatego eksperci GEM stawiają na wzmacnianie trwałości młodych firm oraz kształtowanie postaw przedsiębiorczych już na etapie edukacji formalnej. To obszar, który wymaga zdecydowanych działań. Od jakości dzisiejszej edukacji i wsparcia innowacji zależy konkurencyjność polskiej gospodarki jutra – **wskazuje prezes PARP, Krzysztof Gulda.**

Na podstawie danych z 53 państw uczestniczących w badaniu – reprezentujących około 43% światowej populacji i 57% globalnego PKB – raport wskazuje, że w wielu regionach wskaźniki wczesnej przedsiębiorczości osiągnęły rekordowe poziomy: w Angoli, Arabii Saudyjskiej, Gwatemali, Ekwadorze, Chile i Kanadzie jeden na czterech dorosłych zakłada lub prowadzi działalność do 3,5 lat. W większości państw Europy wskaźnik ten przekracza 10%. Tymczasem w Polsce jest on 3-krotnie mniejszy.

– Kiedy 15 lat temu zrealizowaliśmy pierwsze badanie w ramach projektu GEM, na jednego właściciela dojrzałej firmy przypadały niemal dwie osoby prowadzące młode firmy. Jednak od 2016 r. sytuacja zaczęła się odwracać i obecnie na 1 osobę prowadzącą młodą firmę przypadają 4 będące właścicielami dojrzałych podmiotów. Przyczyny tej sytuacji są złożone. Z jednej strony Polska dokonała awansu gospodarczego, spadło bezrobocie, a rynek pracy najmniej wraz z rosnącym wynagrodzeniem minimalnym stał się korzystną dla przedsiębiorczości alternatywą. Z drugiej rynek stał się bardziej konkurencyjny i wymagający nakładów na nowe technologie i innowacje, co z uwagi na potencjał, łatwiej przychodzi bardziej ustabilizowanym przedsiębiorstwom. Trzeba też pamiętać, że był to czas intensywnych zmian wewnętrznych w zakresie otoczenia regulacyjnego, podatkowego, a

także destabilizacji czynnikami zewnętrznymi w postaci pandemii i wojny na Ukrainie oraz lawiny w postaci wzrostu kosztów życia i prowadzenia działalności. Warto jednak dodać, że od 2022 r. wskaźnik wczesnej przedsiębiorczości powoli rośnie i obecnie jest już bliski poziomowi z 2020 r., co wskazuje poprawę nastrojów sprzyjających podejmowaniu decyzji o założeniu własnej firmy – mówi Anna Tarnawa z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Autorzy Raportu Globalnego GEM zaobserwowali, że choć na świecie powstaje wiele nowych przedsiębiorstw to jednak niewiele z nich przekształca się w dojrzałe organizacje. Przejście od młodej do dojrzałej firmy ograniczają warunki systemowe, przede wszystkim niewystarczająca edukacja z zakresu przedsiębiorczości oraz trudny dostęp do instrumentów pozwalających na finansowanie działalności. Bez poprawy tych fundamentów rekordowa liczba nowych firm – zdaniem GEM – może nie przełożyć się na trwały wpływ gospodarczy.

Sztuczna inteligencja a rozwój gospodarki

Z jakimi wyzwaniami mierzą się obecnie firmy na świecie?

Jednym z najważniejszych wątków jest wykorzystanie w działalności biznesowej narzędzi sztucznej inteligencji. W badaniu wyłania się znaczna rozbieżność w poziomie gotowości firm do wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji. W 6 na 48 badanych państwach przynajmniej co drugi przedsiębiorca spodziewa się że AI stanie się bardzo ważna dla ich biznesu w najbliższym czasie, co ciekawe żadne z nich nie leży w Europie. Natomiast w 19 państwach wskaźnik przedsiębiorców będących tego zdania wynosi 1 na 3. Powstaje w ten sposób dwupoziomowa gospodarka, w której przewagę mają firmy z dostępem do nowoczesnych technologii.

– Strategiczne inwestycje w kompetencje AI to już nie luksus, lecz konieczność gospodarcza. Podział cyfrowy ewoluuje - dziś chodzi nie tylko o dostęp do internetu, ale o zdolność wykorzystania sztucznej inteligencji do zwiększania produktywności i skalowania biznesu – mówi Aileen Ionescu-Somers, dyrektor wykonawcza GEM.

Zrównoważony rozwój

Raport GEM 2025/2026 pokazuje także szersze zmiany strukturalne. Z danych wynika, że aż 84% przedsiębiorców na świecie będących we wczesnej fazie rozwoju uwzględnia w decyzjach biznesowych wpływ społeczny i/lub środowiskowy, w Polsce wskaźnik ten przekracza 90%. Widać również rosnący udział kobiecej przedsiębiorczości. W Polsce od lat aktywność przedsiębiorcza kobiet jest tylko nieznacznie niższa niż mężczyzn.

W stronę konkurencyjności

Wyniki raportu pokazują, że przyszłość gospodarki zależy dziś nie tylko od liczby nowych firm, lecz od ich zdolności do adaptacji, innowacji i odpowiedzialnego rozwoju. Wzmocnienie kompetencji przedsiębiorczych, technologicznych oraz stabilnych warunków prowadzenia działalności będzie kluczowe dla utrzymania konkurencyjności Polski w nadchodzących latach.

Informacja o projekcie

Global Entrepreneurship Monitor to największe międzynarodowe badanie dotyczące przedsiębiorczości. Realizuje je corocznie ponad 50 krajów świata. Jego głównym celem jest porównanie szerokiego spektrum przejawów przedsiębiorczości, a także mierzenie różnic w aktywności przedsiębiorczej pomiędzy krajami, identyfikowanie czynników determinujących poziom aktywności przedsiębiorczej, wskazywanie rozwiązań systemowych podnoszących poziom aktywności przedsiębiorczej.

GEM został utworzony w roku 1997 z inicjatywy Babson College z Bostonu oraz London Business School. W Polsce przedsięwzięcie realizowane jest przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości i Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach od 2011 roku. Rokrocznie PARP wydaje raport prezentujący obraz przedsiębiorczości w Polsce na tle innych krajów świata. Raport z badań GEM Polska, dostępny [na stronie PARP](#). Wyniki prezentowane w niniejszej informacji prasowej pochodzą z Raportu GEM Polska 2026 (w przygotowaniu).

Kontakt dla mediów:

Marta Dąbrowska

marta_dabrowska@parp.gov.pl

Tel. 518 484 339